

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇ. ਐਲ ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.ਜੇ. ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ

ਰਾਮਾ ਨੰਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1960 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 25।

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)— ਧਾਰਾ 18, 28 ਅਤੇ 43— ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦਾ ਏਜੰਟ
— ਕੀ ਧਾਰਾ 18 ਏ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ
ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

30 ਦਸੰਬਰ, 1960

ਹੇਲਡ (ਹੁਕਮ) - ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ/

12 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਦੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਆਈ.ਟੀ.ਏ. 1956-57 ਦੇ ਨੰਬਰ 7454 ਅਤੇ 7458 (ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1947-48 ਅਤੇ 1948-49 ਵਿੱਚ) ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਐਕਟ 1922 (1922 ਦਾ ਏ ct XI) ਦੀ ਧਾਰਾ 66 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਰੈਫਰ) ਕੇਸ/

“ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 18 ਏ(9) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28(1) ਨਾਲ, ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਏਜੰਟ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?”

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵੀ.ਸੀ. ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਵਸਥੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਤੇ ਐਚ.ਆਰ ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ

ਆਰਡਰ

ਗੋਸਾਈਂ., ਜੇ.— ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪ ਨੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

1946-47 ਅਤੇ 1947-48 ਲੇਖਾ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਮਲਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜੁਬਲ ਰਾਜ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੁਬਲ ਰਾਜ ਦਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਥੇ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਕਤ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਰਤਾਨਵੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮੈਸਰਸ ਜੀਸ਼ਨ ਲਾਲ ਕੁਠਿਆਲਾ, ਅਬਦੁੱਲਾਪੁਰ, ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ, ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਲੱਕੜ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦਾ ਏਜੰਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ 57,877 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ, 1947-48 (ਲੇਖਾ ਸਾਲ 1946-47) ਅਤੇ 54,607 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1948-49 (ਲੇਖਾ ਸਾਲ 1947-48), ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਸਰਸ ਜੀਸ਼ਨ ਲਾਲ ਕੁਠਿਆਲਾ ਦੀ ਫਰਮ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਸਬੰਧ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾ ਨੰਦ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 43 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਰਿਟਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫਰਮ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 18 (ਏ) (3)

ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। . ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਏਜੰਟ ਫਰਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 28(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 28 ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਏਜੰਟ ਫਰਮ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 18A(9) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 1947-48 ਅਤੇ 1948-49 ਦੇ ਦੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਲਈ 2,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ, ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਦਿੱਲੀ, ਬਨਾਮ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 18 ਏ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ, ਭਾਵ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ (2)। ਫਰਮ ਆਫ ਮੈਸ.ਜੀਸ਼ਨ ਲਾਲ ਕੁਠਿਆਲਾ ਨੇ ਫਿਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ —

"ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 28(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 18A(9) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਏਜੰਟ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?'

ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਵਾਲਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦਾ ਏਜੰਟ ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ, ਐਕਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਆਮਦਨ-ਟੈਕਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਅਸੈਸੀ) ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਤੇ 43 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 40 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ ਦੇ 15 ਵੇਂ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਜੋ ਅਗਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਕਮ ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਜ਼ਾਰ ਪੰਜ ਸੌ ਰੁਪਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਭੇਜੋ ਜਿਸ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 2)"।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਸੈਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੇਖਾ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਭੇਜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (9) ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ—

ਜੇਕਰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਨਿਯਮਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ—

(a) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੈਸੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਗਲਤ ਵੇਰਵੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ:

ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ

ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ ਦੀਆਂ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28(1)(a) ਅਧੀਨ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸੇ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਅਤੇ 22(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 28 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਵਧਾਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:--

"(c) ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਪਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ /

ਏਜੰਟ-ਫਰਮ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਦਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਨਿਵਾਸੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਉਹ ਤਾਕੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਸੀ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਏਜੰਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ/ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਰਿਟਰਨ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ (ਸੀ) ਕਿਸੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਨਾ ਭਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 22 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ।

ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਏਜੰਟ-ਫਰਮ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਹਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) (9) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਿਟਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿਟਰਨ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਟਰਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਿਟਰਨ ਨਹੀਂ ਭਰਦਾ, ਉਸ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦਾ ਏਜੰਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਨਿਵਾਸੀ ਦੇ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 18-ਏ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ

ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਫੀਸ ਰੁਪਏ 200.

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਨੋਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।